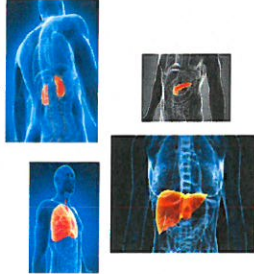

Kontrollert donasjon etter hjerte- og åndedrettsstans - cDCD, en gammel ny mulighet ?

Stein Foss, Transplantasjonskoordinator
OUS - Rikshospitalet

Dag W. Sørensen, Overlege
OUS - Ullevål

Torgunn Syversen, Intensivsykepleier
OUS - Ullevål

Organdonasjonens utvikling:

I starten bruk av sirkulatorisk død

(DCD=Donation after Circulatory Death):

Tidspres og dårlig organkvalitet

Hjerte
1967

Overgang til bruk av cerebral død

(DBD=Donation after Brain Death):

1968 The Harvard Criteria - Def. Irreversible Coma

Transplantasjonslov 1973

- Nytt begrep
- Utformet for å fremme organdonasjon

Lovdata av 1973 – 2016 Forskrift om dødsdefinisjon ved donasjon av organer, celler og vev.

En person er død når det foreligger sikre tegn på total ødeleggelse av hjernen med et komplett og irreversibelt opphør av alle funksjoner i storehjernen, lillehjernen og hjernestamme

Varig hjerte og åndedrettsstans er sikre tegn på total ødeleggelse av hjernen

---

Trekke tilbake livsforlengende behandling

- Vanlig praksis - Over 70 % av dødsfall i intensivavdelingene oppstår etter begrenset oppstart av behandling – eller etter tilbaketrekking av livsforlengende behandling
(Sprung CL et al. End-of- life practices in European intensive care units – the Ethicus study JAMA 2003; 290:700-7)
- Dersom sykehuset har et DCD program øker DBD aktiviteten.
'ACCORD -study' EU Joint Action - Achieving comprehensive Coordination in Organ Donation - 2015

14.03.2017

side 4

Veien frem til godkjenning

2016	Helsedepartementet med helseminister
2016	Ledermøte Oslo universitetssykehus
2016	Mini-metodevurdering i OUS
2015	November 2015 siste inklusjon
2014	April 2014 første inklusjon
2009	Institusjonell godkjenning, Ullevål sykehus
2009	Godkjenning REK, andre gang
2009	Klinisk etikk komite, Ullevål sykehus
2009	Helsedirektoratet, dødsbegrep
2008	Fylkeslege i Oslo
2008	Godkjenning REK
2008	Ferdig protokoll
2006	Start arbeid med protokoll

side 4

Organdonasjon etter hjerte- og respirasjonsstans (cDCD)

Behandlingsansvarlig:

Tverrfaglig møte i regi av behandlende leger beslutter å trekke tilbake livsforlengende behandling, dokumenteres i journal

- Pårørende aksepterer avgjørelsen

Donorpersonalet:

Vurdering av egnethet: pasienter med alvorlig og uhelbredelig hjerneskade

- Vil sannsynligvis opprettholde cerebral sirkulasjon

Behandlingsansvarlig:

Tilbaketrekking av behandling og dødserklæring etter 5 «no-touch»

Donorpersonalet: Heparin / CVK – før ektubasjon

Oppstart av regional organperfusjon v/ donorpersonalet

- Uttak av organer

side 4

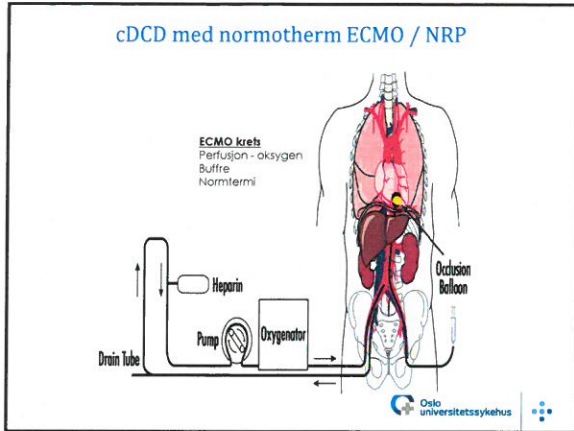

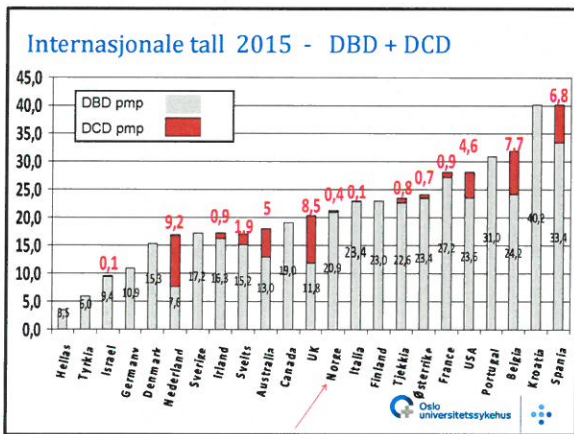

Resultater pilotstudie cDCD - nyre og lever tx

Nyre tx – 14 transplantater:
 Status etter 8 uker - Like gode resultater som ved DBD
 (1 pasient – forsinket oppstart, dialysebehov de første mnd.)

1 års kontroll: 13 pasienter har normal nyrefunksjon - målt GFR 67
 1 graftloss (0,07)

Lever tx – 2 transplantater
 Status etter 1 år - Begge pasientene er velbefinnende med god organfunksjon

Oslo universitetssykehus

---

cDCD i Norge

Etiske utfordringer

- Når er behandling nyttesløs?
- Skille behandlings- / donasjonsforløpet
- Ikke samtykkekompetente pasienter
- Premortale intervensjoner – Heparin / CVK
- "Dead donor rule" – 5 min. "no-touch"
- Utfordrer rutiner ved avsluttende behandling

Organdonasjon etter hjerte- og respirasjonsstans (cDCD)

Konklusjon

- cDCD øker donasjonsraten i Norge – 10% økning?
- God transplantat funksjon
- Pårørende er fornøyd
- God «cost effectiveness»
- Iveretakelse av Nasjonal behandlingstjeneste
